

Ny blomst

-Nyheter fra NMS Etiopia-

አዲስ አበባ

Addis Abeba, nr. 4-2015

La oss holde fokuset!

Les også:

Reisen til Yari Qorio,
S. 2

Mer enn bare elektriker,
S. 6

Hører Gud bønnen på
gumuz? S. 10

Hør, det er en som roper i
ødemarken: Rydd vei for Herren,
legg en korsvei for vår
Gud rett igjennom ørkenen!

Jes 40,3

God Jul!

NMS team:

Klaus-Christian Küspert

kck@nms.no

Sonja Küspert

sak@nms.no

Marit Breen

mbr@nms.no

Sophie Küspert-

Rakotondrainy

skr@nms.no

Mparany Rakotondrainy

mpr@nms.no

Ny Blomst red. adressen

nmsethio@gmail.com

Postadresse:

Norwegian Mission Society

P.O.Box 5552

Addis Ababa

Ethiopia

Besøksadresse:

Norwegian Mission Society

Kebele 09/10, Kasanchis,

Addis Ababa, Ethiopia

Mekane Yesus er en av verdens største lutherske kirker—vel organisert, selvbevisst og ekspansiv. Den ser på seg selv som en misjonær kirke og har et sterkt kall til å nå mennesker innenfor Etiopia og i andre land med evangeliet—en suksesshistorie for misjonen. Betyr dette "mission completed" for NMS i Etiopia?

I november ble det avholdt en konferanse i Western Synod med rundt 400 deltakere. Temaet var "i pionerens fotspor", med foredrag og diskusjoner på et imponerende høyt faglig nivå. Mye godt og interessant ble sagt om begynnelsen av misjonen i Etiopia, om forfølgelse og kirkevekst under og etter kommunismen, om Mekane Yesus' berømte opprop fra 70-tallet til en holistisk tenkning og om kirkens utfordringer i nyeste tid.

Påfallende ofte ble det manet til enhet i kirken; Mekane Yesus er en nasjonal etiopisk kirke for alle folkegrupper. Samtidig ble oromo folkets historiske rolle sterkt fremhevet: Guds kall til oromoene å forkynne evangeliet for de andre etiopiske nasjonene. Viktigheten av den sterkt karismatiske bevegelsen for kirkens vekst ble understreket og utfordringer i et samfunn i sterk endring ble diskutert.

Det var noe som manglet ved denne konferansen, som var usynlig, uheyrbart. Hvor var kvinnene? Hvor var ungdommen? Hvor var de andre 80 etiopiske folkegruppene? Et eksempel: Det var flere paneldiskusjoner, og jeg spurte en kirkeleder om det var noe som slo ham når de så på deltakerne. Nei, hva skulle det være? Der satt det 6 eller 7 personer, alle minst 50 år gamle, alle menn, alle oromo - bortsett fra en eller annen eldre misjonær. Hvor var kvinnene? Hvor var ungdommen? Hvor var gumuz representantene?

Jo, kvinnene delte ut mat og kaffe i pausene, ungdommene stilte opp i kor og fikk lov til å synge en sang om morgenen og en om kvelden - og det var en gumuz prosjektmedarbeider blant deltakerne. Har 40 år intens gumuz misjon ikke resultert i en eneste leder fra dette folket? Og har 10 års arbeid med "kvinner i ledende posisjoner i kirke og samfunn" ikke ført til mer enn servering av kaffe?

Jeg vil se dette i sammenheng med den pågående strategidebatten i NMS. I midten av oktober ble det holdt strategikonferanse i Stavanger, hvor NMS sitt fremtidige arbeid i Norge og i verden ble diskutert. Diskusjonen var åpen og kritisk, og jeg tror vi alle reiste hjem med stolthet over vår organisasjon som uforbeholdent går inn i en slik diskusjon og som våger å ta de ansatte med på denne reisen.

Fra møtene i Stavanger kom jeg tilbake til Etiopia med inspirasjon for arbeidet i fremtiden: vi bør i enda større grad stå inne for dem som står på den mørke siden av samfunnet, som er oversett og hvis stemme ikke blir hørt. Forholdene i Mekane Yesus ligger godt til rette: den eneste kirken i Etiopia som ordinerer kvinner, en kirke som har egne kvinne- og ungdomsdepartementer og som har et sterkt ønske om å nå alle folkegruppene i landet.

Kvinner kan mer enn å servere kaffe, ungdommen er fremtiden for enhver organisasjon og utestenging av minoriteter er uakseptabelt. Det bør finnes åpne ord mot diskriminering og forfølgelse av mennesker som følger et annet livsmønster enn det flertallet aksepterer. Jesus viser veien når han ser de som ingen andre ser, og når han finner tydelige ord mot likegyldighet.

Det er fortsatt mye å gjøre for oss i Etiopia! La oss holde fokuset!

Klaus-Christian

FAKTA

Prosjektnummer:

520 305

Prosjektnavn:

Gi evangeliet videre i
Begi 2014-2016

Prosjekter inkludert:

- Mao Komo
Evangelism
- Mao Komo Language
Development

Stipend til utdanning
av prester og evangelister

Ansvarlig: Qes Elias
Shiferaw

Prosjektrådgiver

Klaus-Christian
Küspert

Hovedmål:

Evangelisering og
utdanning i Begi Gidami
Synod med hovedvekt på
kvinner og marginaliserte
grupper; språkarbeid blant
Mao og Komo folket

Yari Qorio - Mao landsbyen i Dabbus sumpen bak Guma Gara Arba fjellene... Høres dette ikke ut som fra tusen og én natt? Lenge har jeg drømt om å dra dit - for å se landskapet, finne ut om folket som bor der og om språket de snakker - og fordi jeg ble nysgjerrig på misjonsarbeidet som det ryktes å bære rike frukter i Yari Qorio.

Jag hadde avtalt med Qes Elias fra Begi Gidami synoden å følge ham til Yari når regntiden var over og sumpområdet var fremkommelig igjen. En strålende søndagsmorgen i november starter vi fra Ashantu ved veien til brua over Dabbus. Vi var et stort følge, men ikke en eneste mao! Fra før hadde jeg hørt at det var

Yari, rundt 250 bambushytter fordelt over et stort område, er menigheten allerede samlet i den nye kirken. Flertallet er nok - som ventet - oromo, men rundt en tredjedel av de ca. hundre mennesker som er samlet hører til mao folket.

Mekane Yesus kirken er den eneste bygningen med bølgeblikktak i landsbyen. Qes Elias forteller mens vi sitter i den varme kirkehytta:

- Evangeliseringsarbeidet i Yari Qorio startet først i 2013 - før det var det kun to kristne i området. I løpet av de siste 2 årene ble så 67 mao omvendt og medlemmer i Mekane Yesus. De var alle ortodokse før, men siden det ikke er noen ortodoks kirke i nærheten, visste de

sterk innvandring i området, og at mao'ene blir mer og mer presset ut i de mest utilgjengelige sumpområdene.

Først vandrer vi gjennom et frodig bondeland med små oromo hytter spredt mellom store hirseåkrer. Etter hvert nærmer stien seg Guma Gara Arba fjellene med solbrente steinformasjoner, og til slutt bærer det ned til sumpen, et merkelig ensformet landskap med vide sivskoger på svart myrjord som gynger ved hvert skritt.

Da vi etter 2 ½ timer omsider kommer frem til

lite om den kristne troen. Det var de ansatte ved synoden i Begi selv som samlet penger til 50 bølgeblikkplater, mens en oromo menighet ved veien kjøpte trevarer og betalte lønn til arbeiderne.

Qes Elias er tydelig stolt over at dette arbeidet drives helt uten støtte utenfra. For fremtiden ønsker han seg en kirke med faste vegger og støpt golv. Og så burde man ha penger til å ansette en evangelist for området; sognepresten holder til i Iggi - 6 timers fottur én vei - over fjellet!

Etter gudstjenesten ber jeg om en samtale med lederen for mao folket i Yari; jeg har lyst til å finne ut hvilket språk som brukes i denne landsbyen - og hva han syntes om evangeliseringsarbeidet. Møtet med Dagefa Biyo, en vennlig og oppegående

Nå er de i mindretall selv her ute i sumpene. Et av de største problemene for mao folket er manglende utdanning. Mens andre er lærere, prester eller jobber i administrasjonen, har ingen mao mer enn maksimalt 2 års skolegang.

Det er en blandet gruppe mao hozo som er samlet i kirken i Yari denne søndagen.

ende mann, er på alle måter givende. Dagefa er gjerne villig til å svare på mine spørsmål og fortaler at han selv er en av de kristne som har gått over fra ortodoks til protestantisk tro. Han ønsker sterkt at kirken skal vokse også blant mao folket.

Det blir fort klart for meg at det er hozo de snakker i Yari, det minst utforskete av de omotiske mao språkene. Dagefa bekreftet at språket fremdeles er i livet, men på vikende front siden oromo er både skole- og kirkespråket. Spørsmålet mitt om de kunne tenke seg å synge, be og forkynne på hozo blir besvart med latter og undring. Nei, det var nok ikke mulig; å bruke mao i kirken gikk ikke an. Og i stille bønn? Nei, heller ikke det; i samtale med Gud må det brukes oromo for at Gud skal forstå.

Når jeg spør etter historien til mao folket i sumpene forklarer høvdingen med fast stemme at det for bare 25 år siden ikke fantes en eneste oromo i området. Selv i Begi var de kun mao før i tiden - det var mao som eide landet før oromoene kom.

Hjemturen i over 30 graders varme er besværlig, også på grunn av alle tankene som gikk rundt i hodet mitt. På den ene siden var det et flott evangeliseringsarbeid vi fikk se denne dagen - uten hjelp utenfra, drevet av en sterk vilje til å bringe budskapet om Jesus Kristus til alle folkeslag og til de mest avsides liggende områdene. På den andre siden blir jeg ikke kvitt følelsen av at dette arbeidet går på bekostning av dette lille folkets identitet. Styrkeforholdene er så åpenbare - her vel utdannede og dyktige innflyttere, der noe skremte mao som ikke en gang tør å bruke sitt morsmål i fortrolig samtale med Gud.

Jeg skulle ønske at det fantes en eneste person som er i stand til og tør å bruke hozo språket i forkynnelsen av evangeliet - og at det å bli kristen ikke trenger å bety at man fornekter sitt språk og sin bakgrunn.

Misjonale kirke og disippelgjøring workshop i Kamashi

Tekst: Rivoniaina Razakandriana, rra@nms.no; foto: Mparany Rakotondrainy, mpr@nms.no

FAKTA

Prosjektnummer:

520 304

Prosjektnavn:

Gi evangeliet videre i Blånildalen

Prosjekter inkludert:

Evangelisering i

Metekel: 2011–2015

Kamashi Youth Empowering: 2013-2015

Prosjektansvarlig:

Obsa Raga

Prosjekttrådgiver:

Klaus-Christian Küspert og Mparany Rakotondrainy

Hovedmål:

Evangelisering, utdanning og kirkebygging i Blånildalen og Metekel med hovedfokus på Gumuz og andre marginaliserte grupper.

«En levende misjonale kirke med fokus på Benishangul Gumuz regionen og i Begi Gidami området.» Dette er hovedmålet for NMS samarbeidet i Evangelisering og Menighetsbygging i Etiopia. Jeg hadde en tur i Etiopia 17.-30. september 2015 for å se på utviklingen av evangeliseringsarbeidet i Blånildalen, og for å holde et 3-dagers kurs ved Kamashi ungdomssenter. Første inntrykket var begeistring over den varme gudstjenesten i Boji Mekane Yesus menighet. Det var en tradisjonell luthersk liturgi kombinert med en afrikansk og evangelikal tone. Om ettermiddagen var jeg også med på lovsang og bønnemøte i en annen menighet i vestsynoden. Ungdomskoret sang med sterk og levende rytme og dans. Evangelisten talte på en veldig karismatisk måte. Dette er en levende kirke, tenkte jeg, uten å forstå på språket. Men hvor misjonale er menighetene i synoden? Det var spørsmålet vi stilte under workshopen på ungdomssenteret i Kamashi 22.-24. september. Temaet var «misjonale kirke og disippelgjøring» med fokus på misjonale multiplikasjon, lederskap og utsending av lekfolk. Dette skapte en interessant debatt på kurset. I gruppearbeidet prøvde deltakerne å definere det misjonale arbeidet i forhold til ny synode i Blånildalen. Det var 37 evangelister, pastorer og menighetsledere fra Begi, Metekel, Sedal, Belo Jiganfoy, Agalo, Boji, Kamashi og Yaso parish. På slutten av seminaret var alle fornøyde. En dag ble undervisningen tolket fra engelsk til gumuz, som førte til at gumuz deltakerne følte seg inkludert og verdsatt. En mao kvinne blant de 3 damene som var der, sa at det hun hadde lært på workshopen kommer til å styrke og inspirere hennes arbeid som evangelist. Hun er klar til å skape flere disipler for Jesus. Hun var også meget ivrig i arbeidsgruppa og med drama fremvisning av disippelgjøring.

Rivoniaina Razakandriana, programrådgiver Evangelisering og Menighetsbygging ved NMS hovedkontoret i Stavanger

Noen av deltakerne ved disippelgjøring workshopen ved Kamashi Ungdomssenter 22.-24. september 2015

Ti stolte ambassadører!

Tekst: Sonja Küspert, sak@nms.no; foto: Line Bendixen

Her er kvinnene samlet ved avslutningsfesten hvor de fikk nye klær og en paraply. Alle er ivrige med å komme i gang med oppgaven.

Kvinnene er mellom 35 til 65 år gamle. Alle er kristne, ni protestanter fra Mekane Yesus og ei ortodoks kvinne. Åtte er fra Agalo Meti området og to fra Kamashi. Bare en fikk en fistelskade ved den første fødselen, hos de andre oppsto problemet ved senere fødsler.

Kvinnene var samlet i en måned hvor de ble tatt vare på spirituelt, psykologisk og mentalt. De fikk enkel skrive- og leseopplæring siden alle var analfabeter, lærte om inntektsbringende aktiviteter og mye om helserelaterte temaer, spesielt rundt svangerskap og fødsel. De delte også fritiden sammen, laget sin tradisjonelle mat—en grøt laget av hirse—og ble en sammensveiset gruppe. Også den eneste oromokvinnen som i begynnelsen følte seg litt utenfor i gruppen, ble etter hvert et naturlig medlem blant gumuz kvinnene.

Sabsabe Kaba viser stolt fram paraplyen. Den skal ikke bare beskytte mot sol og regn, men også vise tydelig at en ambassadørkvinne er underveis for å besøke en gravid kvinne.

Prosjektet har nå utdannet de første ti "Safe Motherhood ambassadørene". Nå er de stolte over å kunne hjelpe sine medsøstre.

Alle ti led samme skjebne: pga. svært vanskelige fødsler mistet de babyen og fikk en fistelskade som førte til at de mistet kontrollen over avføringen. De er friske nå og vil hjelpe oppfordre gravide kvinner til å gå til helsestasjoner for å føde der for å unngå at også de lider samme skjebne.

Ved avslutningsfesten fikk alle nye klær, et diplom, en paraply med logoen til prosjektet på og ei arbeidsbok med mange bilder. Denne boka har de med seg når de besøker gravide i deres nærmiljø. De vil overbevise kvinnene om at de skal gå til en helsestasjon både for svangerskapskontroll og for fødselen.

Videre fikk alle et lite pengebeløp som de vil bruke for å starte egen virksomhet; samtlige valgte husdyravl, noen med kombinasjon av småhandel. Ingen av dem får lønn for arbeidet for å unngå avhengighet; slik er prosjektet bærekraftig og kvinnene kan fortsette med arbeidet selv om prosjektet fases ut.

FAKTA

Prosjektnummer:
620 466

Prosjektnavn:
Safe Motherhood
Project

Prosjektperiode:
2015– 2017

NMS-rådgiver:
Sonja Küspert

Prosjektkoordinator:
Desalegn Asefa

Hovedmål:

Å forebygge fødselsrelaterte skader i Blånildalen. Kvinner som har blitt helbredet for en fistelskade læres opp til å bli "Safe Motherhood Ambassadors". Mulighet for transport av kvinner med fistelskade.

FAKTA

Prosjektnummer:

620 465

Prosjektnavn:

Green Livelihood Program in Western Ethiopia (Green LiP)

Prosjektperiode:

2014-2017

NMS-rådgiver:

Sophie Küspert-Rakotondrainy

Programkoordinator:

Kenesa Michael

Hovedmål:

Å øke matvaresikkerheten på landsbygda og styrke de marginaliserte folkegruppene i lavlandet

Annen informasjon:

Programmet består av 6 prosjektområder: Boji, Gimbi, Agalo, Metekel, Mao Komo Special Woreda og Begi/Kondala

På bildet f.v.: Girma Matiwos fra Begi og Poul Erik Johannesen fra Vestmanna på Færøyene

Vår fagvolontør og elektriker Poul Erik Johannesen fra Færøyene var i Tongo i tre uker – og overlevde! Ikke nok med det: alle som var involvert har gjort erfaringer de ellers aldri ville fått.

Poul Erik kom til Etiopia uten å ha vært i Afrika før og uten å vite hva han egentlig gikk til. Han kom med godt humør, kreativitet og et jeg-tar-det-som-det-kommer motto. Og han måtte ta mye som det kom: regn, gjørme, ikke strøm, ikke telefonkontakt, etiopisk mat tre ganger om dagen... Men da vi kom til Tongo for å ta han med tilbake til Addis var han fortsatt ved godt mot. Noen ganger får man de beste erfaringene fra litt utfordrende situasjoner, og vi tror og håper at Poul Erik har mange gode minner med seg i bagasjen hjem til Vestmanna.

Det var ikke bare Poul Erik som opplevde noe i Tongo. En av dem som er fyr og flamme over møtet med Poul Erik er elektrikeren Girma Matiwos (24) fra Begi. Girma kommer fra en stor og fattig bondefamilie og er utdannet elektriker. Han bor med kona i Begi og forteller at han er litt av en gjør-det-selv person:

- Allerede som barn var jeg interessert i batterier, pluss og minus, og jeg prøvde meg på litt av hvert av installasjoner. Da var det naturlig at jeg skulle bli elektriker. Dessuten tror jeg at dette er et viktig arbeid for Etiopias fremtidige utvikling.

Etter endt utdanning fikk han imidlertid ikke jobb og arbeidet frivillig for å få litt erfaring. Han har nå fått kontrakt med Green LiP og er med på å installere det elektriske ved Mao Komo kultursenteret.

Han sprudler når han forteller om samarbeidet med Poul Erik:

- Jeg er så glad for at jeg fikk muligheten til å møte Poul Erik. Han delte så mye av sin erfaring og kunnskap med meg. Dette var absolutt det beste som har hendt meg i mitt yrkesliv!

Poul Erik og Girma tilbrakte mye tid sammen. Girma inviterte han hjem på kaffe og mat, og de snakket mye om både jobb og kultur.

- Jeg formidlet litt av vår etiopiske kultur og Poul Erik fortalte om sin kultur. Han åpnet øynene mine for nye perspektiver om hvordan man kan leve og jobbe. Dessuten oppfordret han meg til å begynne å spare .

Mao Komo kultursenteret i Tongo tar form

Når jeg spør Girma hva det viktigste han lærte var nevner han sikkerhet når man jobber med elektrikk. Dessuten lærte han om arbeidsetikk og at man åpent tør å dele tanker og ideer med hverandre og prøver ut ulike løsninger.

Vi ser at Poul Eriks oppdrag som fagvolontør går langt utover teknisk oppfølging av elektrisk installasjon ved kultursenteret. Girma og mange andre har fått et nært møte med et menneske fra en annen kultur og prosjektet har fått mange gode ideer. Dessuten kom Poul Erik med mange gode forslag til mye annet rundt om konstruksjonen av senteret.

Takk til Poul Erik for at du kom. Håper Etiopia ikke har skremt deg alt for mye. Du blir allerede savnet i Tongo!

Kan vende hjem til egen jord

Tekst: Zakir Tofik og Biruk Tamiru, bearbeidet og oversatt av Sophie Küspert-Rakotondrainy; foto: Zakir Tofik,

Kan utarmet termit-infestert jord bli gjort fruktbar igjen? Nei, de fleste på landsbygda tror ikke det er mulig. Eller kan det være verdt et forsøk?

Ahmed Mohammed (35) and Abdusalem Mohammed (38) er bønder fra landsbyen Shombola. De siste årene har de ikke bodd i landsbyen sin fordi overbruk av jorda hadde utarmet den og termittene hadde tatt resten. Dermed kunne de ikke plante noen ting og måtte flytte fra landsbyen.

Men jungeltelegrafene lever sterkt på den etiopiske landsbygda. Shombola er en av landsbyene i Mao Komo prosjektområde, og her hadde Green LiP begynt å gi opplæring i planting av tomo gress og bygging av terrasser som brukes for bekjempelse av termitter.

- Vi trodde ikke vi noen sinne ville kunne komme tilbake til landsbyen vår, forteller Ahmed. Jorda vår lå bare der, ubrukelig.
- Abdusalem tilføyer: Ja, men vi hørte av de andre i landsbyen at selv om jorda var utarmet kunne den gjøres fruktbar igjen. Det var nesten for godt til å være sant!

Ahmed og Abdusalem bestemte seg for å prøve. Fra de andre i landsbyen hørte de hva Green LiP hadde gitt dem opplæring i, og de startet med å plante tomo gress. Håpet er at de vil kunne starte å bruke sin egen jord igjen i neste regntid.

Ahmed, Abdusalem og en venn planter tomo gress på den utarmete åkeren. Etter neste regntid håper de å kunne bruke åkeren igjen.

Se side 19 om en You Tube filmsnutt om gwama (mao) musikk og tradisjon som Sophie laget gjennom Green LiP!

Hva har jeg gjort galt?

Tekst og foto: Sonja Küspert, sak@nms.no

FAKTA

Prosjektnummer:

620 464

Prosjektnavn:

Mao Komo utviklingsprosjekt

Prosjektperiode:

2013–2015

Prosjektleder, vikar:

Zakir Tofik

Prosjekttrådgiver

Sonja Küspert

Hovedmål:

Å hjelpe de marginaliserte folkegruppene Mao og Komo vest for Begi til sosial og økonomisk utvikling.

Zakir Tofik, prosjektleder

Ordren fra myndighetene i Tongo var entydig: Kom straks til kontoret vårt! Zakir som for øyeblikket fungerer som prosjektleder undret hva som hadde gått galt, men istedenfor kritikk fikk han mye ros!

Mao Komo Community Development Project eies av Mekane Yesus kirken, men prosjektområdet ligger i et muslimsk område. Det tok fem måneder før staten ga tillatelsen til å starte prosjektet og alle var skeptiske ovenfor det som skulle skje.

Nå mot slutten av prosjektfasen er alle svært tilfreds og veldig glad for alt som ble gjort! Skolene som var dårlig utrustet ble oppgradert med nye tavler, benker og bord, og elever fikk stipend, slik at også foreldreløse barn og barn fra fattige familier kunne fortsette skolegangen (se fortellingen om Indiya nede).

Kvinner ble støttet, bønder fikk hjelp til å få bedre avling og nye grønnsaker ble innført. Ungdommer ble samlet i hver av de 4 landsbyene og kunne møtes til aktiviteter, og ikke minst: kulturen til mao og komo folket ble løftet opp.

Prosjektet fases ut i slutten av året, men det betyr ikke at aktivitetene stopper opp. De fire landsbyene blir innlemmet i Mao Komo prosjektområdet til Green LiP—med Zakir som prosjektleder. Gjennom arbeidet i tre år har prosjektmedarbeiderne allerede fått mye erfaring som kommer godt med når de nå overtas av Green LiP.

Nytt håp!

Tekst og foto: Zakir Tofik; bearbeidet og oversatt av Sonja Küspert, sak@nms.no

Det så ganske mørkt ut for Indiya Taressa da faren døde. Det var han som skaffet alt som var nødvendig for skolegangen hennes. Nå var moren alene om å ta hånd om barna, to gutter og Indiya. Hvordan kunne hun klare alt, spesielt å sende jenta til skolen?

Heldigvis tok prosjektet ansvar og den nå 12 årige jenta Indiya fra Zebsher ble valgt som en av de 40 elevene som fikk et lite stipend, 10 fra hver landsby som prosjektet jobber i. Det er prosjektet som ordner med skoleuniform, sko, kladdebøker og penn. Indiya er svært glad for at hun fremdeles kan være sammen med vennene sine på skolen. Hun er takknemlig til prosjektet og alle som støtter det!

Indiya er også et forbilde for jentene i landsbyen. Det er ikke vanlig å sende jenter til skolen og hvis de har begynt så slutter de ofte før skolegangen er ferdig.

Familiene støtter ofte ikke utdanning til jenter, de foretrekker at jenter blir giftet bort i ung alder. Dette kan bare forebygges gjennom utdanning, sier Indiya.

Indiya Taressa fra Zebsher

FAKTA

Prosjektnummer :

720 633

Prosjektnavn :

Western Ethiopia Women
Empowerment Program
(WEWEP)

(Kvinnerens posisjon i kirke
og samfunn)

Prosjektperiode :

2012-2014

NMS-rådgiver :

Marit Breen

Programleder

Jeritu Berhanu

Hovedmål :

Fremme kvinners rettigheter i kirke og i samfunn

Programmet består av prosjekter i disse syndene:

Western Synod,

Begi Gidami Synod

Gimbi Jorgo Synod

Birbir Dilla Synod

Abay Dabus Synod

Central Gibe Synod

Jeritu Berhanu, programleder for WEWEP

Jeg mener absolutt at utdanning er nøkkelen for å endre livet! Selv om det har blitt besluttet at det skal være minst 33 % kvinner i alle av kirkens utdannings- og opplæringstiltak, er gjennomføringen av dette vedtaket veldig treg. Dette syntes vi at vi burde gjøre noe med.

En mulighet har vært å gi øremerkete stipend for kvinner. Gjennom synodenes kinnedepartementer har WEWEP i flere år bygget kvinneskapet og på denne måten minsket avstanden mellom menn og kvinner i ledende posisjoner i kirken.

Det første "kvinneprosjektet" ble kjørt i Western Synod 2007 - 2011. I dette prosjektet hadde 11 kvinner muligheten for utdanning i ulike fag. 10 av de 11 uteksaminerte kvinnene gikk tilbake til å jobbe i Western Synod. Blant dem er jeg selv som i dag er leder for WEWEP programmet, Muluaem Gurmesa - leder for kvinneprosjektet i Western Synod og Rev. Elisabeth Fekadu - lederen for kinnedepartementet i synoden. De fleste andre er kvinnesekretærer i prostiene rundt om.

I første fase av det nåværende programmet (WEWEP 2012 til 2014) dro 12 kvinner nytte av stipendprogrammet. Det betyr at totalt 23 kvinner fikk stipend for høyere utdanning fra 2007 - 2014. Disse 23 kvinnene ble uteksaminert i følgende fag:

- Human resource management - 1 kvinne på "Diploma" nivå*
- Administrasjon og regnskap - 3 kvinner på "Diploma" nivå
- Teologi - seks kvinner, 5 "Diploma" og 1 Bachelor
- Ledelse og utvikling - 3 kvinne på Bachelor nivå
- Gender og utvikling - 10 kvinner på "Diploma" nivå

I andre fase av WEWEP (2015-2017) vil 7 kvinner få stipend: Her er fremtidige Abbay Vally Synoden inkludert. For øyeblikket er Maritu Gindaba fra Kamashi og Meskaram Gabeyehu fra Western Synod allerede registrert og har startet sin utdanning i Gender and Development (Bachelor) på Mekane Yesus Management and Leadership College i Addis Abeba. Andre holder fortsatt på med godkjenningprosessen.

Hvem drar nytte av disse stipendene?

De som tjener aller mest på muligheten til høyere utdanning er vi selv - kvinnene - som individer og som medlemmer av samfunnet. Men det har også en positiv effekt på vår familie, samfunnet og kirken. Utdanning fører til bedre selvfølelse og større selvtillit, og åpner nye horisonter for oss jenter og kvinner. Den gjør oss i stand til å oppdage vårt eget potensial, utvikle oss selv fullt ut og øke vår motstand mot kjønnsdiskriminering. En utdannet kvinne kan spille en mer aktiv rolle i møte med ulike utfordringer og støtte andre kvinner på områder som likestilling, vold mot kvinner og kjønnslemlestelse.

* "Diploma" er laveste akademiske utdanning på 3 år og bygger på 10 års skolegang (10+3); "Diploma" er mindre enn "Degree" (= Bachelor) som normalt bygger på 12 års skolegang eller på "Diploma".

Hører Gud bønner på gumuz?

Tekst: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no; foto: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no

FAKTA

Prosjektnummer:

720 694

Prosjektnavn:

Kamashi Capacity Building Project (KCBP)

Prosjektperiode:

2014-2016

NMS-rådgiver:

Mparany Rakotondrainy

Prosjektansvarlig:

Obsa Raga

Hovedmål:

Styrking av samarbeidet og gjennomføring av ulike kurs ved Kamashi Youth Centre

«Vi fikk fortalt at Gud ikke hører bønner på gumuz. Vi måtte ta et valg mellom å bli kristen og være gumuz», forteller evangelist Gemer Jote. Nå kan han være begge deler – og stolt av det.

Gemer Jote er en gumuz evangelist fra Sedal (Sirba) kommune i Blånildalen som i september deltok på en «Cross-Cultural Training» ved ungdomssenteret i Kamashi. Gemer var ganske skeptisk til dette kurset i begynnelsen fordi det skulle handle om kultur og tradisjon, noe han hadde jobbet lenge med å ta avstand fra.

Gemer ble kristen i 2008 etter at onkelen som eneste kristne i familien hadde tatt han med til kirka. En drøm gikk i oppfyllelse da han senere gjennom et stipend fra NMS fikk muligheten til å gå på bibelskolen i Mendi og bli evangelist. Men lett var det ikke. Han måtte blant annet lære å lese og skrive på oromo, og som eneste gumuz på skolen sto han på mange måter litt utenfor.

Jeg trodde at jeg måtte overta språk og kultur fra mine medstudenter og lærere fordi dette var del av kristendom-

men. Jeg trodde min bakgrunn var dårlig, og jeg begynte å forakte den. Det var hardt. Men jeg var villig til å ofre den kulturelle identiteten min for min nye kristne identitet.

På «Cross-Cultural Training» viste kursholderne fra Mekane Yesus sin språkskole i Addis Abeba hvor viktig det er å respektere sin egen bakgrunn og identitet når man blir kristen. For Gud er alle språk like mye verdt, og at deler av tradisjonen er knyttet til ikke-kristen tro trenger ikke å bety at man bryter med familien eller kulturen.

Det ble en aha-opplevelse for meg! Jeg kan beholde min gumuz identitet, jeg kan be på språket mitt, og jeg kan ha del i de tradisjonene jeg ønsker. Dette trodde jeg ikke var mulig!

Utfordringen for Gemer er nå å gå tilbake til Sedal og videreformidle dette til menigheten der. Han vil begynne å preke mer på gumuz, og selvfølgelig oppfordre alle andre til å respektere sin egen bakgrunn, om det er gumuz, berta, oromo eller amhara.

Gemer Jote, evangelist i Sedal (Sirba i Blånildalen)

"I believe I can fly"

Tekst: Line Bendixen og Trine Rørholm Olsen, oversatt og bearbejdet av Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no; **foto:** Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no

I tre uker i oktober/november var Line Bendixen (t.v. på bildet) og Trine Rørholm Olsen engelsklærere for 28 prosjektmedarbejdere og ungdommer ved Kamashi ungdoms-senter. Her foreteller de om sine opplevelser.

Vi kom til Etiopia som fagvolontører for å gi ungdommer og prosjektmedarbejdere kurs i engelsk – spesielt i muntlig kommunikasjon. NMS ønsket å forbedre kommunikasjonen med prosjektmedarbejdere hvor det ofte er mangelfulle engelsk-kunnskaper, og generelt bygge medarbejdernes kapasitet.

De to lærerne var oss, Line og Trine fra Danmark. Normalt jobber Trine på en offentlig skole og Line arbejder på en internatskole, men vi begge fikk permisjon fra arbeidsgiveren for å reise til Etiopia.

I Etiopia begynner du å lære engelsk i første klasse, men de fleste lærerne er ikke spesielt god i engelsk. I grunnskolen i de små landsbyene kan lærerne lese noe engelsk, men de kan ikke snakke. Dette gjør at elevene mangler evnen til å samtale på engelsk.

Siden vi ønsket å heve de praktiske språkferdighetene til elevene våre baserte vi kurset på ulike spill og leker, dialoger, rollespill og sang. På denne måten fikk vi elevene til å snakke engelsk med hverandre og bli mer vant til å tale fritt.

Elevene hadde aldri opplevd denne typen undervisning før, så de var veldig overrasket. Etter noen dager hadde de forstått at selv om det var uvanlige metoder, var det en utmerket måte å lære språk på, og de deltok ivrig.

Elevene var på svært ulike nivå. Noen kunne ikke si et eneste ord på engelsk, mens noen allerede hadde et ganske godt nivå og kunne konstruere meningsfulle setninger. De som kunne godt engelsk fikk opplæring i hvordan man skriver artikler, og de endte opp med å skrive flere artikler til "Ny Blomst" (se neste nummer!).

Vi laget også en liten musikkvideo til R. Kelly's "I believe I can fly". Den kan sees her: <https://www.youtube.com/watch?v=bzF3Udw8Zpo&spfpreload=10> eller ved å søke «Line Trine Kamashi Music Video» på You Tube.

På slutten av de tre ukene kunne vi se at elevene var blitt mye mer komfortable med å snakke engelsk. Noen av dem begynte å snakke engelsk til hverandre, slik at de kunne øve enda mer. Vi avsluttet kurset med en feiring for elevene, og de fikk et sertifikat for dette intensivkurset.

Det har vært tre veldig interessante uker hvor vi fikk møte alle de søte og aktive elevene, de gjestefrie folkene i Kamashi og den vakre naturen i Etiopia.

Her er hele gjengen ved avslutningsfesten; alle med diplom i hånda. Ved siden av det faglige utbyttet var det spesielt fint at gruppen var harmonisk og elevene hjalp hverandre på tvers av folkegruppetilhørighet og religion. Elevene var gumuz, oromo, mao og komo, de var protestanter og muslimer.

FAKTA

Prosjektnummer:

720 692

Prosjektnavn:

Gumuz Synod Capacity Development and Structural Set-up

Prosjektperiode:

2014-2016

NMS-rådgiver:

Mparany Rakotondrainy

Projectansvarlig:

Obsa Raga

Hovedmål:

Støtte til oppretting av EECMY synode i deler av Benishangul Gumuz

Qes Abera Negeri er en særdeles blid og vennlig mann. Vi møter ham i kafeteriaen til Mekane Yesus Seminaret i Addis Abeba. Det er en våt og kald lørdag formiddag, men samtalen varmer. Igjen og igjen bekrefter Qes Abera at det var NMS som åpnet veien for ham helt til foreløpig siste trinn: Ved hjelp av et stipend gjennom Abay Valley Synod Set-up prosjektet kvalifiserer han seg til å bli den første gumuz med master i teologi. Qes Abera forteller:

- Jeg ble født i Agalo Met'i i 1964, er gift og har 5 døtre, 1 sønn og 5 barnebarn. Utdanningen min begynte på barneskolen i Agalo Met'i. Amharisk var da eneste undervisningsspråk, og jeg har aldri lært å lese eller skrive på moderne gumuz. Men senere lærte jeg å lese gumuz skrevet med amhariske fideler.

- Etter 5. klasse fikk jeg stipend gjennom NMS og kunne gå på Mekane Yesus skolen i Nejo. På denne tiden var det mange NMS misjonærer i "dalen" som støttet unge gumuz med utdanning; jeg husker spesielt Jan Ulveseth som min gode hjelper. I Nejo bodde jeg på internat og på skolen gikk alt på oromo.

- Jeg likte meg på skolen, og etter 9. klasse kunne jeg fortsette på videregående i Nekemte, igjen ved hjelp av NMS. Umiddelbart etter "artium" ble jeg rekruttert som barneskolelærer og dro tilbake til Agalo Met'i. Der underviste jeg i 3 år under kommunistregimet. I 1987 fikk jeg stipend for å studere teologi ved Seminaret i Addis. Da var jeg allerede gift og hadde barn, så hele familien flyttet til Addis.

- Senere, etter 2 års tjeneste i Nejo ble jeg kalt "hjem" til Agalo som prest. Det var med blandede følelser jeg kom tilbake til hjembyen som

prest. Agalo var den gangen senteret for kirka i "dalen" med misjonsstasjon og klinikk. Arbeidet var spennende, men også slitsomt med lange fotturer fra landsby til landsby. Det var mange misjonærer i området så en av mine oppgaver var å hjelpe misjonærene med oversettelse ved gudstjenester og undervisning.

- Den gangen ble alt arbeid utført på oromo - selv om amharisk var skolespråket og gumuz folkespråket. Noen av misjonærene hadde lært noe gumuz, men kirkespråket var oromo selv om det kun var gumuz til stedet. I dag har vi gudstjenester på gumuz, men bare i de mest landlige områdene. I "byene" som Kamashi, Koncho og Agalo brukes oromo som kirkespråk. Mitt håp er at gumuz en dag vil være kirkespråk i hele området.

- Jeg virket i 12 år som prest i Agalo Met'i hvor NMS gradvis trappet ned og mye ble forandret. Endelig i 2004 fikk jeg et nytt stipend for å kunne ta en bachelor i teologi ved seminaret i Addis. Tilbake i Kamashi ble jeg "parish leader" og i 2009 ble jeg valgt til visepresident for Western Synod.

- Nå sitter jeg igjen ved Seminaret i Addis, denne gangen for å ta mastergraden. Jeg kjenner bare én annen gumuz med mastergrad, men ikke i teologi; så da blir jeg vel den første gumuz som er MTh, avslutter Qes Abera fortellingen sin med et stort smil.

Vi vil gjerne vite om det er noe som har gjort et spesielt inntrykk på ham.

- Jo, min største opplevelse må ha vært turen til Norge i begynnelsen av 90-tallet. Jeg har lenge drømt om å kunne dra tilbake til Norge og fortelle om utviklingen av kirken i gumuz området og det flotte arbeidet NMS startet og fremdeles er med på å støtte.

Og hva er så fremtidsplanene?

- Det er klart. Jeg skal dra tilbake til dalen og forkynne evangeliet for gumuz folket. Det er det jeg er kalt til å gjøre.

Studiet åpnet øynene!

Tekst og foto: Sonja Küspert, sak@nms.no

Studiet på EGST (Ethiopian Graduate School Of Theology) åpnet øynene for Rev. Teferi Negassa: Når en bringer evangeliet videre til andre folkegrupper som f.eks. mao og komo er det viktig å være seg klar over at de har en egen kultur og et eget språk. En skal møte dem på deres premisser og ikke forlange at de blir som andre folkegrupper når de blir kristne.

Rev. Teferi, 42 år, fikk i september 2014 et to års stipendium gjennom prosjektet for å gjøre en master i teologi på EGST. Det viktigste faget for han er misjonsvitenskap:

Det handler om den praktiske teologien, hvor en ser tverrfaglig på misjonsarbeide i lys av bl.a. antropologi, historie og geografi. Dette er spesielt viktig i Begi Gidami synoden, hvor det finnes mange muslimer og samlivet i område er ikke alltid fredelig. Muslimene tilhører oftest folkegruppen mao og komo, mens flertallet av protestantene er oromo.

Rev. Teferi vokste opp i dette område. Familien var opprinnelig ortodoks, men da Teferi var liten konverterte hele familien. Andre ortodokse familier valgte å tre over til Islam. Teferi hadde ingen problemer med den flerreligiøse oppveksten. Han har både familie og venner som er muslimer og den dag i dag er de gode venner. Til bryllupet hans for fire år siden kom både kristne og muslimer.

Egentlig hadde Rev. Teferi ikke planer om å bli prest, selv om han var et aktivt medlem i menigheten sin. Etter endt videregående ville han bli sykepleier og hadde allerede klart opptaksprøven. Men så ville ikke myndighetene ha folk fra denne regionen og han ble strøket fra listen. Presten hadde i all hemmemenighet andre planer for ham, og uten å spørre meldte han Teferi inn på det teologiske Onesimus seminaret i Aira. Teferi var ikke særlig interessert i studiet, men takket ja til stipendiet og studerte likevel i tre år.

Han jobbet deretter i Begi Gidami synden i forskjellige stillinger inntil 2014 avbrutt av et nytt studium i Addis Abeba på Mekane Yesus seminaret.

Masteroppgaven handler om "Hvordan å videreformidle Evangeliet til mao og komo folket". For dette vil han reise rundt og intervju mao og komo. Hans visjon er å forbedre evangeliseringsarbeidet i synoden, å møte mao og komo på en respektfull måte og uten å diskriminere eller overkjøre dem. Han ser viktigheten i språkarbeidet NMS gjør i området og er klar over at evangelister og prester fra den samme folkegruppen ville være best egnet til å evangelisere i dette området.

Rev. Teferi lengter hjem til familien: i oktober ble han far til en gutt og savner han og kona.

FAKTA

Prosjektnummer:

720 693

Prosjektnavn:

BGS Synod Leadership Development Project

Prosjektperiode:

2014– 2016

NMS-rådgiver:

Klaus-Christian Küspert

Prosjektledere:

Qes Teferi Benti

Hovedmål:

Å bygge kompetanse innen ledelsen av Begi Gidami synode; å støtte byggingen av nye kontorer

BE FOR...

- ... at evangeliseringsarbeid med minoriteter blir gjort på en måte som ivaretar deres språk og identitet
- ... at deltakere på disippeltreningen beholder inspirasjon og motivasjon til det viktige arbeidet de utfører
- ... at ambassadørkvinnene må mestre sine nye oppgaver og blir møtt med vennlighet når de besøker gravide kvinner
- ... at bøndene som får hjelp fra Green LiP må lykkes med å få åkrene fruktbare igjen og kan flytte tilbake til sine landsbyer
- ... Indiya og de andre elevene som får stipend slik at de kan fortsette med skolegangen
- ... kvinnene som gjennom stipend får muligheten til høyere utdanning. Be for at de etter endt studium kommet styrket tilbake og kan gjøre en innsats for andre kvinner
- ... at mastergradstudentene i Addis Ababa takler atskillelsen fra familien og at de nye kunnskapene vil utruste dem til å utføre et bedre arbeid etter endt studietid
- ... Marit i England. Be for at hun trives og får ny inspirasjon som kommer WEWEP til gode

Klipp og putt i Bibelen

En liten Englandshilsen fra studenten!

Tekst: Marit Breen: mbr@nms.no; foto: privat

Det har vært litt av en overgang å komme fra hverdagen på landsbygda i Etiopia til studenttilværelsen i England, men det går seg til sakte men sikkert. For de av dere som ikke har fått med dere dette; jeg har ett års studiepermisjon fra stillingen min i NMS Etiopia for å ta en Mastergrad ved studier for Internasjonal Utvikling ved University of East Anglia i Norwich. Vi er en god og blandet gjeng med masterstudenter som har ankommet denne høsten - fra hele verden. En av disse er til min store glede også fra Etiopia - og snakker til og med Oromo! Jeg har altså ingen unnskyldning for å glemme bort språket dette året...

Masterstudiet er ett år intens læring innen fagfeltet Kjønn og Internasjonal Utvikling (Gender Analysis in International Development). Vi er kun 5 stykker på akkurat denne masteren, men andre studenter ved skolen tar også de samme fagene, så vi er en variert studentgruppe. Flere av oss har erfaring fra utviklingsarbeid, så det er nok av muligheter for læring både i - og utenfor klasserommet. Det er fantastisk å få være en del av et internasjonalt miljø med interesse innenfor utvikling. Det gir en perfekt pause fra Etiopisk liv og kultur etter tre år, samt mulighet for å vokse og utvikle meg videre innen fagfeltet jeg jobber innenfor.

Studiet er svært relevant for arbeidet i Etiopia, og jeg ser allerede fram til å komme tilbake med en spisskompetanse på kjønn og arbeid med kvinners rettigheter. Men nå skal jeg først og fremst fokusere på å være tilstede her og nyte alt hva dette året har å by på. Det innebærer blant annet; uhørt bra tilgang til Internet og kommunikasjonsmidler(!), kunne ta buss til byen, sykle til og fra skolen, drikke vann rett fra vannkranen, gå i en menighet der jeg forstår alt som foregår, handle mat i matbutikker med enormt utvalg av produkter, og kunne sosialisere daglig med spennende folk fra hele verden. Det skal bli et bra år dette!"

NMS gjør vel ingen skade...?

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no

Våre prosjekter er vel designert. De er basert på reelle behov. De er utformet av lokale partnerne. Bærekraften har blitt nøye vurdert. Men hvilken rolle spiller prosjektene i en kontekst preget av spenninger og konflikter?

I september var Dag Rune Sameien og undertegnede på et kurs ("Training of Trainers") i Uganda for å bli kursholdere i Do No Harm og å lære hvordan vi kan bruke denne tilnærmingen for å evaluere og forbedre vårt arbeid. De fleste deltakerne var fra ulike afrikanske land, så vi kunne dele mange relevante erfaringer og lære av hverandres suksesser og utfordringer.

Vi hadde to fantastiske uker der vi lærte mye, fikk nye venner og til slutt også fikk prøve oss som kursholdere for tre ulike organisasjoner i Kampala. Jeg var i et team på fire som holdt et to-dagers Do No Harm kurs for Uganda Joint Christian Council (UJCC) og deres muslimske partnere. Lederen for UJCC, Gladys, var til å begynne med ikke spesielt interessert i Do No Harm og ville i utgangspunktet ha oss til å holde kurset i løpet av én i stedet for to dager. Men etter den andre dagen sa hun:

«Kan dere ikke bli én dag til? Dette er så relevant for oss! Vi trodde at vi ikke trengte Do No Harm siden vi har et fredsbyggingprogram, men nå ser vi at dette var veldig viktig for *alle* i organisasjonen.»

Tilnærmingen Do No Harm («Gjør Ingen Skade») hjelper nødhjelps og utviklingsorganisasjoner å se på deres rolle i en konfliktfylt kontekst. Ofte kan tilsynelatende gode prosjekter som tar mange hensyn til den lokale situasjonen likevel styrke det som kalles «dividers», dvs. det som splitter de to partene i en konflikt, i stedet for å styrke «connectors», dvs. det konfliktpartene deler, om det er like tradisjoner, de samme skolene, delte historiske erfaringer, osv.

Mye av NMS sitt arbeid foregår i konfliktsituasjoner og kontekster preget av spenning, mellom ulike etniske, religiøse eller politiske grupper. Det er viktig å se på vår egen rolle i konfliktsituasjonene, spesielt siden NMS ikke driver direkte med fredsarbeid (der man som oftest er klar over sin egen påvirkning på situasjonen), men kirke- og utviklingsarbeid. Dersom vi ikke vurderer hvordan vi ved vår intervensjon påvirker forholdet mellom partene, kan arbeidet ha bieffekter som i stedet for å bidra til utvikling, styrker konflikten og dermed fører til det motsatte av det vi ønsker å oppnå.

NMS gjør vel ingen skade, eller? Nei, men vi skal begynne å bruke Do No Harm metoden for å bli enda bedre til å styrke lokale fredsinitiativer i stedet for å bekrefte spenninger mellom parter i konflikt. Snart vil det komme et policy dokument om konfliktsensitivitet i NMS som siden skal settes ut i praksis!

En ivrig gjeng fra 11 land med kursholderne Rolf Grafe (1. f.v. nede), Halima Shuria (1. f.h. oppe) og John Okanga (1. f.h. nede). Dag Rune Sameien (2. f.v. oppe) og Sophie Küspert-Rakotondrainy (midten, oppe) deltok fra NMS.

Vi bruker våre talenter!

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no

Jeg hadde hørt om «Use Your Talents» utallige ganger før. Men aldri før hadde jeg vært på en workshop, så læringskurven var bratt da vi fikk Sigurd Haus på besøk i september.

Etter at Sigurd og Anne Karin fra NMS i Stavanger i flere år har hatt workshoper i ulike afrikanske land, Sør-Etiopia og i Addis Abeba, syntes vi det var på tide å ta dem med til «oss» i Vest. Green LiP fikk æren (og jobben) med å arrangere en tre-dagers workshop i Gimbi hvor over 20 synodeledere, kvinneledere og prosjektmedarbeidere hadde blitt invitert. Dessuten hadde vi flere internasjonale gjester, blant annet Antoine fra den lutherske kirken på Madagaskar og NMS misjonær Bjørn Inge Holberg fra Thailand.

Klaus-Christian gir bakgrunnsinformasjon om utviklingsarbeid

Allerede den første dagen ble vi sendt ut på besøk til familier i ulike landsbyer rundt Gimbi. Jeg reiste sammen med en mannlig og en kvinnelig prest – Qes Taye fra Gimbi og Qes Sisay fra Mendi. Vi tre dro på besøk til Mr. Mesfin og Mrs. Gele som hadde gått fra å være småbønder til å bygge opp et lite hotell i utkanten av Gimbi hvor de serverer injera med yoghurt, chili og smør (det er godt, det kan jeg bekrefte!).

Vi lærte hvor mye man virkelig kan få til hvis man spør seg selv «Hva har vi?» i stedet for «Hva trenger vi?» Ingen prosjekter hadde kommet til Mr. Mesfin og spurt hva han trengte. De hadde selv sakte men sikkert investert, bygget ut, spart og jobbet. Flere av de 10 (!) barna hjelper til hjemme. Mrs. Gele forteller:

- Jeg gikk bare på skolen til 3. klasse og giftet meg da jeg var 14 år gammel. Men det trenger jo ikke å bety at man ikke kan få til noe i livet! Vi har nå 11 kyr som gir melk som vi selger og lager yoghurt av. Dette går ikke på en dag, men litt etter litt har vi klart det sammen, som familie.

Mr. Mesfin er med i eldrekomiteen i kirka, men samtidig også et bindeledd mellom de forskjellige religionene i landsbyen. Mrs. Gele driver med frivillig kvinnearbeid for å hjelpe både enslige og gifte kvinner til å bruke sine talenter for å forbedre sin egen levestandard.

Hva kan denne historien til Mr. Mesfin og Mrs. Gele fortelle oss? Da vi kom tilbake til workshopen og hadde to dager med presentasjoner og diskusjoner fant jeg ut at disse to virkelig hadde levd ut Use Your Talents prinsippet uten å vite at det var det de hadde gjort. Vi fikk bakgrunnsinformasjon fra Sigurd og Klaus, og flere gode eksempler på dette arbeidet, blant annet fra Jeritu i WEWEP, Lamessa fra NLM og Antoine fra Madagaskar.

Use Your Talents er en tilnærming som jobber med å få menneskene i de lokale menigheter til å bruke de talentene de har. Jeg tror dette er en utrolig viktig lærdom for oss som driver med utviklingsarbeid. Vi jobber sammen med og blant mennesker som har mange talenter: Kunnskap, arbeidsvilje og ressurser som gjør at de kan få til veldig mye selv.

"I pionerens fotspor" - evangelisk konferanse i Boji

Tekst og foto: Sonja Küspert, sak@nms.no

Rundt 400 deltakere kom til Boji for å delta i en stor konferanse, medlemmer av Mekane Yesus kirken over hele landet og mange gjester også fra utlandet. Konferansen var godt organisert og hadde mange svært gode forelesninger som både kom med informasjon og ga impulser til ettertanke.

Vi hørte mye om begynnelsen av Mekane Yesus kirken og etiopiske så vel som svenske pionermisjonærer, både menn og kvinner. Under den vanskelige tiden under kommunistene (1974-1991) ble fokuset rettet mot de modige kvinnene som holdt skjulte møter og på denne måten sikret at kirken overlevde. Blikket ble også rettet mot kirkens fremtid. Det ble advart mot å splitte kirken i karismatiske og liturgiske menigheter eller langs etniske og geografiske skiller, og det ble oppfordret til økumenisk samarbeid med den Ortodokse kirken. Urbanisering og migrasjon bør tas alvorlig.

Blant foreleserne var Øyvind Eide fra NMS/Misjonshøyskolen, som i et spennende og tankevekkende foredrag belyste bakgrunnen for EECMY sitt berømte brev fra 70-tallet om "Holistic Ministry" og dets betydning for kirkeveksten. Bl.a. understreket han at vi bør være bevisst på at selv kirken kan undertrykke andre og påføre smerte. Det er viktig å lytte og se problemer som f.eks. kvinner har: vold, voldtekt, pengeproblemer og menneskelig elendighet. Gud har skapt kvinner i sitt bilde!

I en liten ekskursjon så vi på stedet hvor vuggen til kirken i Wollega var: på en høyde utenfor Boji står det nå

et lite, nybygd kapell hvor den første protestantiske kirken sto. Vestsynoden ønsker nå å fremheve dette historiske stedet gjennom å bygge et senter på denne høyden.

Det helhetlige inntrykket av konferansen var bra og det var en flott opplevelse å være med på disse dagene, men vi savnet kvinnene, de unge og medlemmer fra andre folkegrupper. Riktignok var mange kvinner involvert i konferansen, men de aller fleste var opptatt med å lage og servere mat og kaffe/te til de mange deltakerne. Ungdommene var helt fraværende unntatt i ulike kor, og jeg så bare én eneste gumuz blant deltakerne.

På bildet er Øyvind Eide i midten omgitt av dattera Eli E. Bakke og Rev. Worknesh fra Begi på venstre side og Rev. Wakgari, synodepresidenten i Begi og Klaus-Christian på høyre side.

En fantastisk reise

Tekst: Inger Sigh Pedersen, foto privat

I oktober reiste 5 damer på en 6-dagers tur til Agalo Meti prosjektområde i Green Livelihood Programme (Green LiP) som min menighet på Voss har støttet siden 2014. Tenke seg – nå fikk vi muligheten til å besøke dette prosjektet. Et privilegium, stort å få komme til Etiopia igjen!

Reisen var vel tilrettelagt fra ende til annen av Sophie Küspert Rakotondrainy samt lokale ledere. De ga oss innblikk i det omfattende arbeid som NMS støtter via Mekane Yesus.

Det tok 2 dager å komme fram til Blånildalen i Vestetiopia, så vi overnattet etter en lang kjøretur gjennom vakkert grønt terreng (regntid!), i Gimbi. Store forandringer siden sist! (13 år siden). Fine asfaltveier mot dårlige grusveier sist, nybygg poppet opp overalt med hjelp fra kineserne – og ikke minst høyspentledninger! Det kjempestore oppdemningsprosjekt av Blånilen (200km langt!) er allerede i gang.

I Gimbi møttes vi med Kenesa Michael, leder for landsbyutviklingsprogrammet Green LiP. En veldig tiltalende og vitende kar som fortalte om Green LiP og tok oss etter vårt ønske med til kirkens synode. Overalt ble vi utrolig gjestfritt mottatt og fikk mye god informasjon. Sterkt å oppleve hvor integrert arbeidet er, det evangeliske og det praktiske arbeid går hånd i hånd (Mekane Yesus kirkens holistiske syn på mennesket).

Turen gikk så videre mot vårt endelige mål, Agalo, først med opphold i Kamashi. Igjen gjennom vakker natur, med slutt på asfalten. På Kamashi ungdomssenter ble vi med stor gjestfri-

het mottatt av Mr Desalegn, leder for helseprosjektet «Safe Motherhood». Kamashi er en nyere (lands-)by i stor utvikling.

Den dagen og dagen etter fikk vi igjen mye og vel tilrettelagt informasjon. Spesielt kan nevnes møtet med 2 fistulakvinner. Den ene hadde mistet 7 ut av 10 barn. De var så blitt operert og helbredet – og var nå blitt opplært som «ambassadører» til å oppmuntre kvinner i egne landsbyer til å føde under trygge forhold på helsesenter.

Vi fikk også god informasjon av Mr Obsa om kirkens strategi og om den nye synoden som holder på å bli etablert i Kamashi. Og vi fikk se ungdomssenteret, hvor vi bodde, i aktivitet: bl.a. var der engelskundervisning av 2 danske jenter som var der for noen uker. Det var mye ungdom fra Kamashi som kom og spilte volleyball og bordtennis.

Vi møttes så med Nigatu som er leder for landsbyutviklingsprosjektet i Agalo Meti. Han er en ung kar på 25 år, ansatt i dette programmet siden 2014. Han ga oss god informasjon om arbeidet. På turen til Agalo fikk vi fremdeles se utrolig vakker natur, vi passerte grener av Blånilen, og etter hvert veldig dårlig vei, sleipt pga. regn, men vi kom oss frem til den tidligere misjonsstasjon i Agalo hvor NMS begynte i 1971.

Prestene ved kirken i Agalo holdt til på misjonsstasjonen dør om dør med Nigatu og hans stab i Green LiP. Igjen et tett og naturlig samarbeid, fint å oppleve. Av noen av staben ble vi mottatt med kaffeseremoni, som bare er så utrolig spesiell

med hele prosessen fra grønne bønner til ferdiglaget nydelig kaffe – med mye sukker i! - og nybakt brød til. Etter dette hadde landsbyen laget til en flott fremføring av kulturelle danser til ære for oss gjester!

Vi så underveis enkeltprosjekter av programmet som NMS støtter, bl.a. en bygning under oppføring til undervisning av førskoleelever – noe nytt i Etiopia. Og plantning av nye mangotrær – treplantning er der stort fokus på i programmet.

Søndagen før vi reiste tilbake til Addis Abeba var vi med på gudstjeneste i Agalo. Det var veldig fint. En fullsatt kirke, et kor som sang på gumuz språket. Vi brakte hilsener fra Norge og fikk hilsener med fra menigheten i Agalo til menigheten på Voss - «Husk oss i forbønn!» Tenk at vi får lov å stå sammen i et verdensvidt arbeid for Kristus.

Takk til alle flotte mennesker vi fikk møte underveis.

På vegne av de 5 kvinner: Inger Sigh Petersen

Bildet er tatt i Agalo; Inger står bakte mellom trestammene og lengst fremme til venstre sitter Nigatu fra Green LiP

En "helse-Ravinalatur"

Tekst og foto: Sonja Küspert, sak@nms.no

Desalegn på motorsykkelen sammen med Grete Hote Eriksen fra Inner Wheel ved Kamashi helsesenter

I slutten av oktober kom 12 interesserte kvinner og menn sammen med Hanne og Magne Smørddal som reiseledere til Addis Abeba. De ønsket å oppleve en annerledes feriereise og møtte Etiopia på en spesiell måte som vanlige turister ikke gjør. Hovedtema var kvinner og helse. Gruppen besøkte Aira sykehus, hvor Hanne Smørddal - den gangen Dr. Larsen - jobbet som lege på 70-tallet og Kamashi, hvor vi traff mor/barn-helse prosjektleder Desalegn for Safe Motherhood. Dette besøket var spesielt viktig for Grete Holte Eriksen fra Inner Wheel siden denne organisasjonen i mange år har støttet prosjektet med store summer. Vi besøkte også Green LiP i Gimbi og WEWEP programmet i Boji. Jeritu og Netsanet tok hånd om oss, ga oss et innblikk i arbeidet som drives og så

fikk vi deilig lunsj. I Addis fikk reisegruppen omvisning på Fistulahospitalet hvor kvinner med en fødselsrelaterte skader får hjelp og kan bli friske igjen. Vi besøkte også Desta Mender—gledens landsby—litt utenfor Addis Ababa. Her får kvinner som har en uheldrelig fistelskade opplæring til å mestre sine egne liv for så å starte på nytt. Gruppen hadde intense dager sammen og ved siden av prosjektinformasjon så vi det fantastiske landskapet, blomster, trær og kjørte forbi en åker hvor det spesielle kornslaget teff som brukes i injera-lefsa ble høstet. Jeg var glad over å kunne være sammen med gruppen og bidra til å gjøre dagene i Etiopia rikere og mer informative.

Film om gwama musikktradisjon

Tekst: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no

Asadik Habte, vår gode medarbeider i Green LiP tok meg i november med til mao landsbyen Ya'a. Her fikk vi presentert mange ulike gwama musikkinstrumenter og ble forklart hvordan kulturen hjelper menneskene med å samarbeide i landsbyen. Produktet er denne filmsnutten som viser litt av gwama kulturen: <https://www.youtube.com/watch?v=CfDhjuyPuns>

Du kan også søke på «Gwama music film» på YouTube.

Ikke glem å sjekke ut filmen som volontørene Line og Trine lagde (se side 11): <https://www.youtube.com/watch?v=bzF3Udw8Zpo&spfreload=10>

"Ny blomst" er et nyhetsmagasin fra NMS Etiopia som utgis fire ganger i året. Det blir sendt ut til givere, samarbeidspartnere og andre interesserte. Dersom du ikke ønsker å stå på lista, har kommentarer og tilbakemeldinger eller vet om noen som kunne være interessert i å motta bladet, kan du skrive mail til Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no, Sonja Küspert, sak@nms.no, Marit Breen, mbr@nms.no, Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no eller Mparany Rakotondrainy, mpr@nms.no eller vår redaksjonsadresse nmsethio@gmail.com.

Ny Blomst kan leses på NMS sine nettsider:

www.nms.no,

Klikk på → NMS i verden, så på → Etiopia. Der finner du alle **Ny Blomst**

KALENDER

- 12.-22.11: Sophie jobber med Mao Komo kultursenter sammen med prosjektstaben i Tongo
- 24.11.: Klaus deltar ved innvielsen av det anglikanske St. Frumentius Theological College i Gambela
- 30.11.—4.12.: Ms Worknesh NMS regnskapsfører og Mr Obsa er på kurs i "Sharpen Your Interpersonal Skills"
- 14.—16.12.: Sonja besøker sammen med Desalegn alle ti kvinneambassadørene hjemme
- Ca. 6.—14.2: Stein Hinderaker kommer til Addis for å delta på DASSC møte og på CMCR
- 8.—9.2.: DASSC Round Table Meeting.
- 9.—12.2.: CMCR "Migration—Challenges and Opportunities"; presentasjon ved Tomas S. Drønen, MHS Stavanger
- Siste uke i februar: Svein Gunnar Gundersen med en gruppe fra Kristiansand Frikirke besøker arbeidet i Abay Valley Synod Set-up området
- Siste uke i februar: Ungdomsgruppe fra KVS Trøndelag på besøk ved Kamashi Ungdomssenter
- Først i mars; Innvielse av EECMY kirka i Gilgel Beles, Metekel

Ord fra den lærde

Tekst Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no; foto: Klaus-Christian Küspert

Visste du at «k» lyden etter en kort vokal skrives med «ck» på engelsk, som i «kick»? Nei, der ser du. Men det vet jeg! For jeg er nå snart ferdig med det første halve året i 1. klasse ved Bingham Academy her i Addis Ababa.

Yndlingsfagene mine er gym og musikk for da får jeg lov til å springe og bråke litt. Men jeg lærer også å sitte stille. Spesielt bibliotekstimene er veldig spennende, for da får jeg låne med meg bøker om dinosaurer, fly, motorsykler og andre kule ting.

Jeg er glad for at jeg får gå på denne skolen, selv om dagene er lange og det er mye å lære. Hver tirsdag har jeg pianotime. Det er nok litt kjedelig å øve noen ganger, men det er veldig gøy når jeg får det til. Hvis du kommer på besøk kan jeg spille «Old McDonald» og «London Bridge» for deg!

Hvem er NMS-Etiopia?

Klaus-Christian Küspert, representant

Sonja Küspert, rådgiver

Marit Breen, rådgiver, vise-representant

Sophie Küspert-Rakotondrainy, rådgiver

Mparany Rakotondrainy, rådgiver

Dersom du ønsker å støtte NMS, kan du sette inn penge-
ne på vår gavekonto:

8220 02 85030.

Ønsker du å støtte et spesielt prosjekt, kan du gå inn på nettsiden:

www.nms.no/prosjekter

og finne "ditt" prosjekt!